

Kortversjon F.I.F.A-planen 2023-2027

Kommunedelplan friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet

Innsatsområde/mål:

Planen inneholder 3 innsatsområder som er valgt ut med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, medverkingsprosessar og nasjonale og lokale føringer.

Innsatsområder i kommunedelplanen:

1. Grøn mobilitet og tilgjengelege og attraktive nærområder
2. Saman for ei aktiv bygd
3. Ein proaktiv besøksstrategi

Eit innsatsområde seier kva kommunen skal prioriterte eller ha fokus på for å kunne møte utfordringsbilete.

Utfordringsbilete og sentrale fokusområde:

- Friluftsliv i nærmiljøet skal prioriterast i det offentlege friluftsarbeidet
- Ved planlegging er det faglege haldepunktet å tilrettelegge for at det er mindre enn 500 m fra den enkelte bustad til nærmeste allment tilgjengelege grøntområde/friområde eller samanhengande sti-/turvegnett
- Å gå tur er den vanlegaste aktiviteten i alle aldersgrupper, og foregår som regel uorganisert
- Livslang aktivitet
- Auka tilgjengelegheit for personar med nedsett funksjonsevne
- Einsemd er trekt fram som eit område som er ei aukande utfordring for Hemsedal kommune
- Uorganisert aktivitet
- Leggje til rette for og etablere felles møteplassar for alle
- Muskel- og skjelett plager
- Eit meir mangfaldig friluftsliv
- Auka ferdsel i utmark i Hemsedal
- Utfordringar for allemannsretten
- Interessekonfliktar mellom reiseliv og landbruk
- «Allemandsplikt» - auke opplærande informering
- Fellesgodefinansiering
- «Gratisproblematikk» - standarden på stiar og løyper er gradvis blitt betre, og kostnadene med tilrettelegging og preparering er blitt høgare
- Prioritering av skiløyper
- Sykkeldestinasjon – vedlikehald
- Finansiering stiar og løyper
- El-syklar i utmark

Innsatsområde èin i kommunedelplanen:

1: Grøn mobilitet og tilgjengelege og attraktive nærområder

1.1 MÅL 1: GRØN MOBILITET OG TILGJENGELEGE OG ATTRAKTIVE NÆROMRÅDER

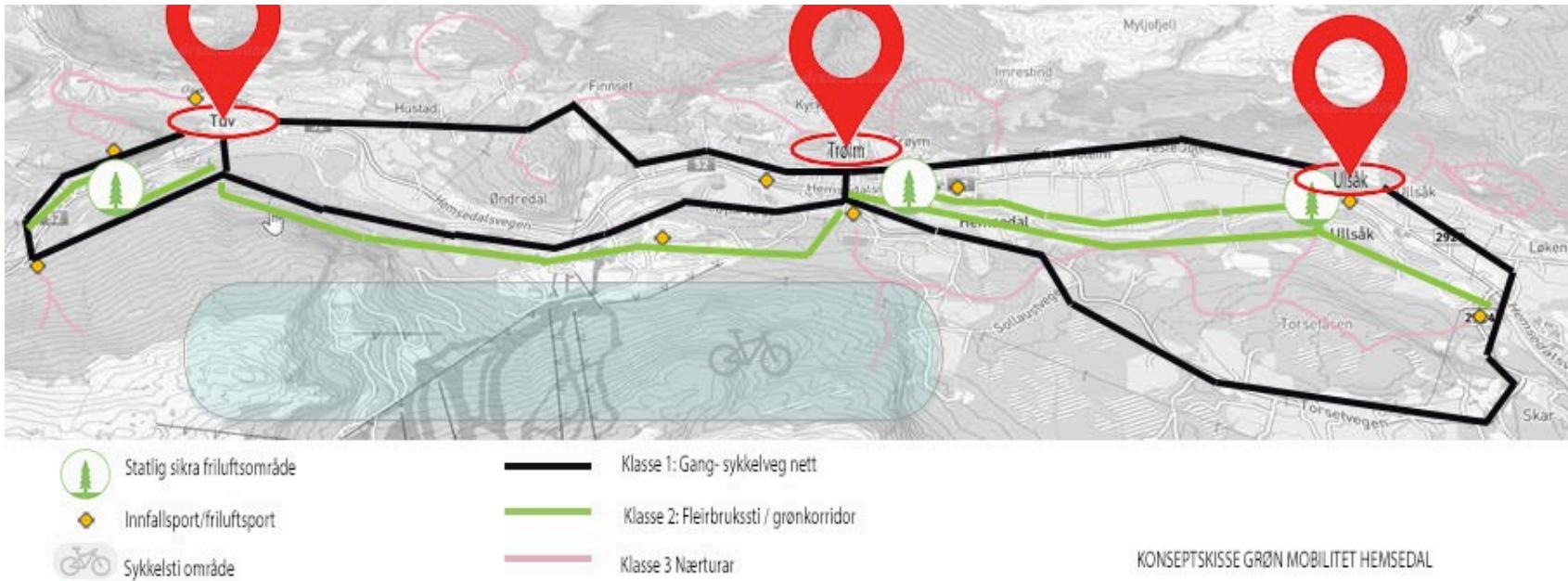
Fokusområde:

1. Vidareutvikle infrastruktur og blå-grøne korridorar for gjennomgåande sti- /tur-/sykkel- /ski og løypenett som bind bustadområde, skular, institusjonar, friområde og nærmiljøanlegg saman, tilgjengeleg innanfor 300 meter frå der folk bur
2. Tilrettelegging for sosiale møteplassar i tilknyting til aktiv forflytting via sti- og løypenett/gangvegar (inkl. kulturstiar)
3. Alle som bur i tettstadane har ein heilårs turrute/sti/rundtur tilgjengeleg frå bustadområdet (ca.30-45minutt)
4. Turområde i sentrum som er universelt utforma (blå-grøn struktur)

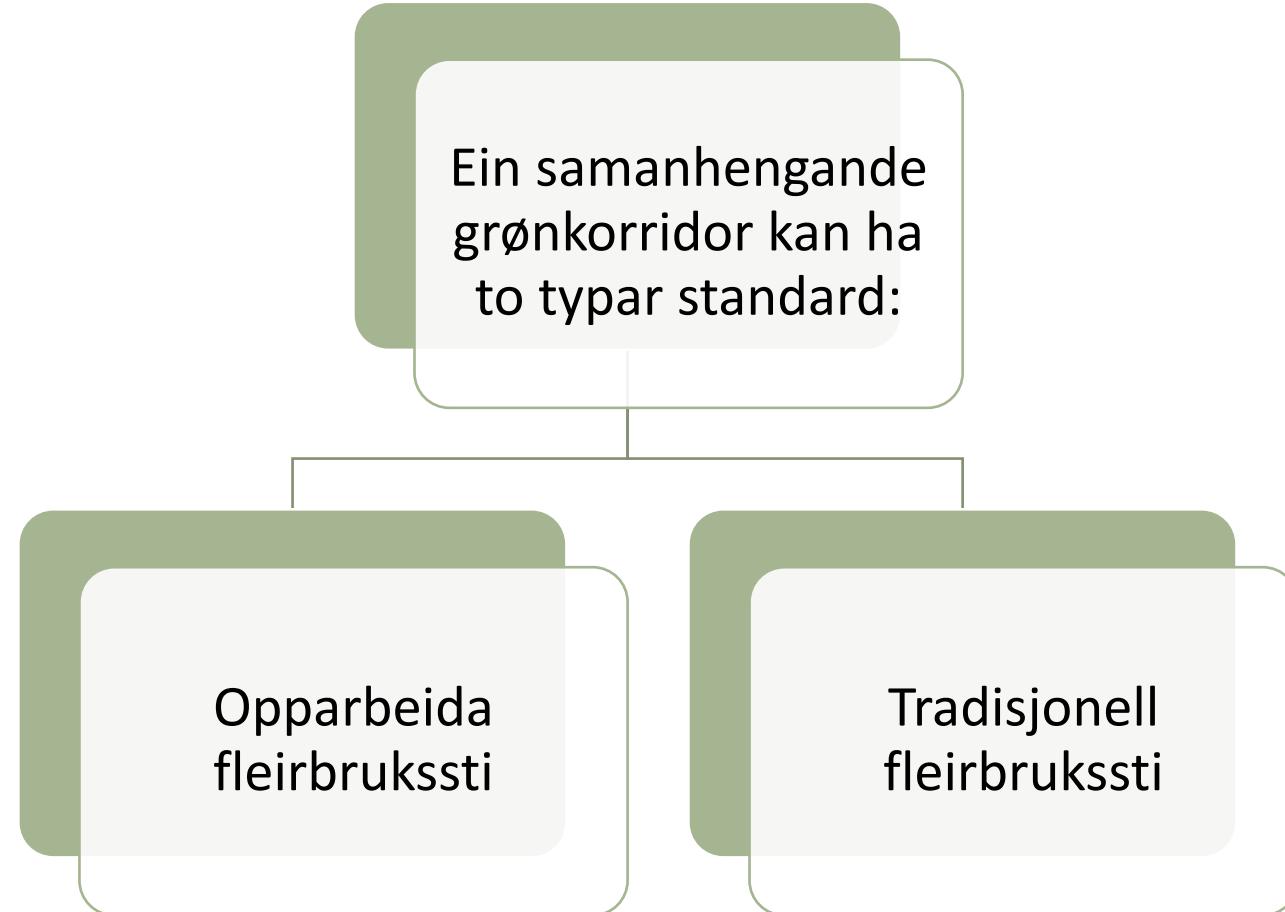
Mål 1, fokusområde 1: Eit gjennomgåande løypenett som bind bustadområde, skular, institusjonar, friområde og nærmiljøanlegg saman er visualisert gjennom

Konseptskisse for grøn mobilitet i Hemsedal.

Strategien for skissa er å fremje idéen om eit samanhengande nett med utgangspunkt i dei tre sentrumsområda Tuv, Trøim og Ulsåk (inkl. Svøo) i all planlegging og utvikling.
Linjene i skissa er på eit abstrakt nivå, dei er ikkje konkrete planar for stiar.

KLASSE 2: FLEIRBRUKSSTI/GRØNKORRIDOR GJENNOM DALEN

KLASSE 2: FLEIRBRUKSSTI/GRØNKORRIDOR GJENNOM DALEN

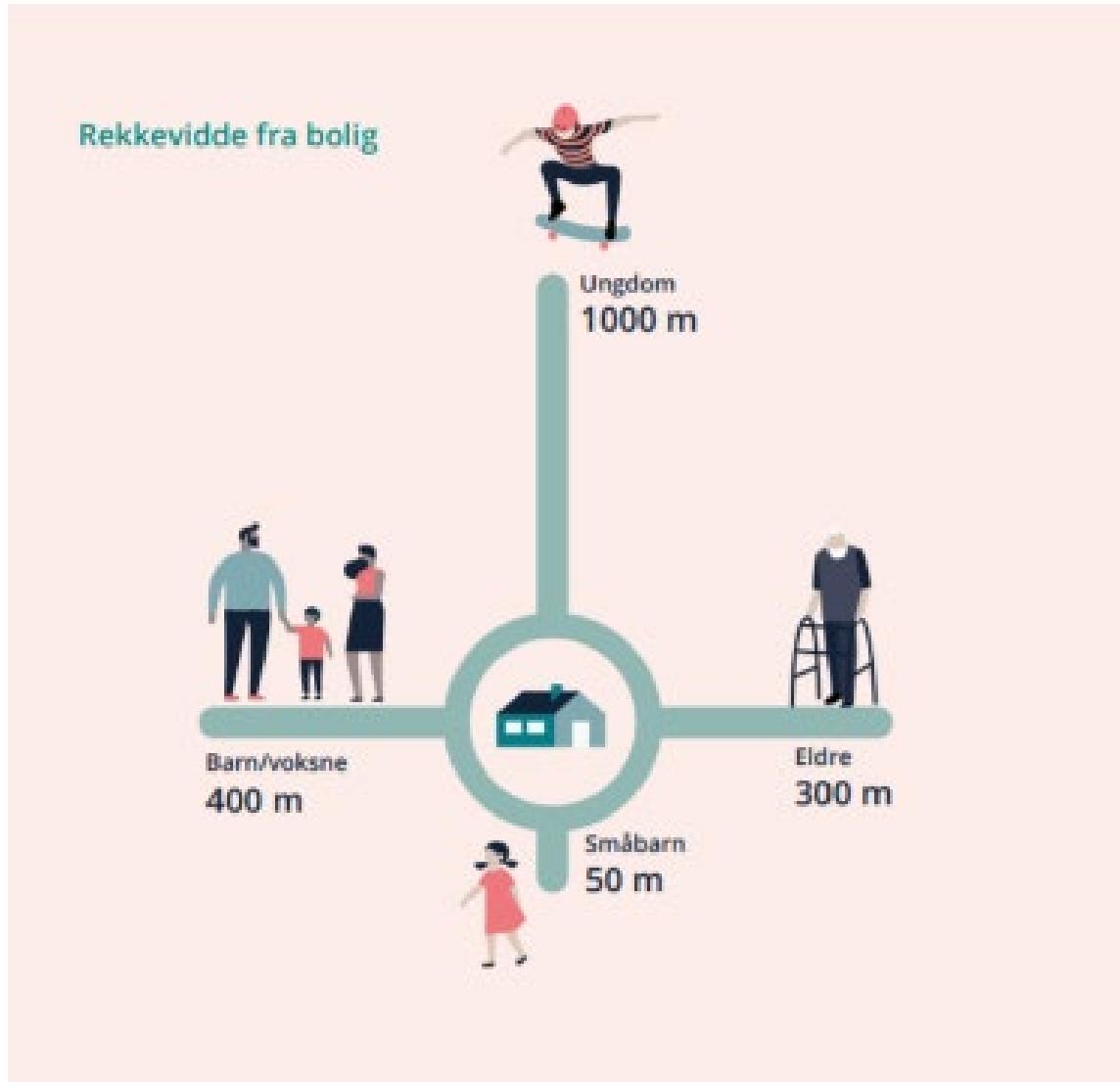
- Opparbeida fleirbrukssti vil vere sentrumsnære turvegar, og turvegar i tilknyting til bustadfelt med høg grad av tilgjengeleghet. Turveg med flatt underlag med tilrettelagt underlag (grus) for å tolke meir trafikk og fleire brukargrupper (barnevogn og aMTB/terrenggåande rullestolar), og potensielt måka/tråkka vinterstid (labbeløyper/trugeløyper).*

KLASSE 2: FLEIRBRUKSSTI/GRØNKORRIDOR GJENNOM DALEN

2. *Tradisjonell fleirbrukssti er ein sti som er meir naturleg, bygd i stadsegna masse, og lagt riktig i terrenget med tanke på drenering og vedlikehald. Den kan brukast både av turgåarar som vil gå på meir naturleg sti, men samtidig av syklistar som ønsker litt meir leiken sti enn ein turveg.*

Klasse 3: Nærturar

Med bakgrunn
i innspela frå
medverkinga:
Utvikle
nærturane

Nye snuttar
med sti for å
skape fleire
rundturar

Skape eit meir
heilskapeleg
stinet i
nærrområda

Kople stiane til
områda der
folk bur

Opplevelsesrike nærturar:

Nærturar må planleggast som trafikksikre og **opplevelsесrike ruter** frå der folk bur til **grøntområder**, plassar, parkar og forbindelsar ut i naturen utanfor byggsona

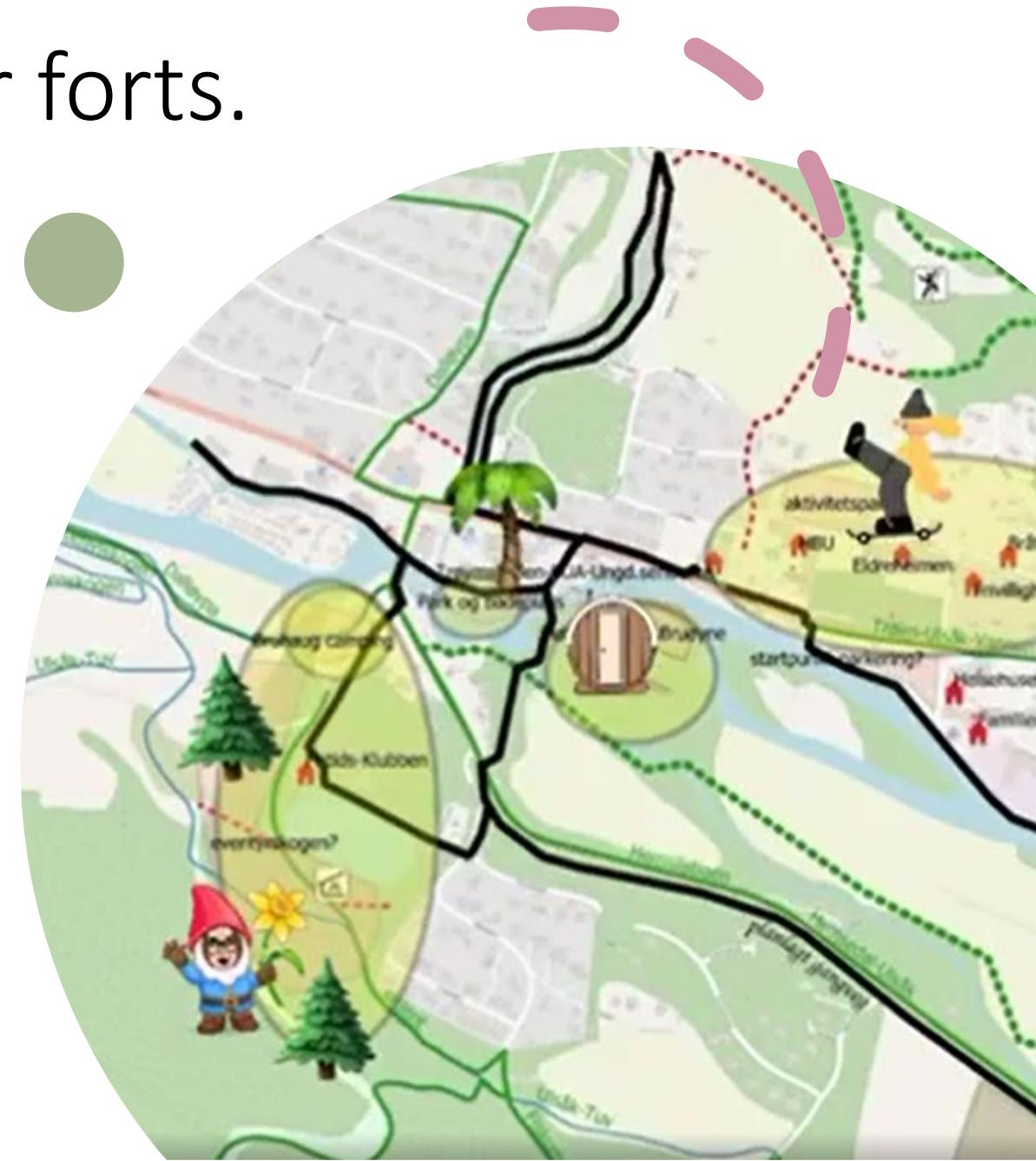
Turane bør ha **forskjellig karakter** og stiane ulik «personlighet»

Illustrasjon: KMD 2016 – Byrom en idehåndbok

Opplevelsesrike nærturar forts.

- Lokale særtrekk – også kulturarv og spor av historie kan utnyttst som eit potensial i utforminga av opplevelsane.
 - Element som styrkar tilhørighet og identitet
 - Bruk staden sine kvalitetar som ein ressurs i løysningane: utsikt, siktaksar, terreng, nærleik til vatn, eksisterande vegetasjon og kulturminner.

Opplevelsesrike stiar: SMIL-middel i landbruket

Tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er ei tilskotsordning som handlar om å gjennomføre miljøtiltak utover det som er forventa av vanleg jordbruksdrift. Formålet med SMIL er å fremje natur- og **kulturminneverdiane** i jordbruks kulturlandskap og redusere forureininga frå jordbruket. Det kan blant anna søkast på tiltak som **aukar tilgjengeleight** og **opplevingskvalitet** som sti rydding og **bevaring og skjøtsel av kulturminne og kulturmiljø**. Om du er grunneigar og har ein idé, der du ynskjer å kople deg opp imot sti- og løypenetet med for eksempel kulturopplevelingar, ta kontakt med Landbruksavdelinga i Hemsedal kommune.

Illustrasjon: KMD 2016 – Byrom en idehåndbok

Utvikle Hemsedal i samarbeid med ulike vell, lag og organisasjonar

- Det er ønskeleg at lokalsamfunna i større grad skal ta vare på og utvikle sine eigne nærområder
- Potensielle frivillige lag og organisasjoner kan stå ansvarleg for vedlikehald og tiltak i nærområda
- Årleg tilskotspott på 150 000 kr til mindre tiltak i heile kommunen (0-10 000 kr per tiltak). Søknad kan sendast til kommunen!
- Ressursane skal brukast på tiltak som fremjar friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet (inkl.sosiale møteplassar).

Klasse 3: Nærturar

Karisetberget (TOPP 20)

Venåshøvda (TOPP 20)

Lio(vest)-Øvre Halso

Lio(øst)-Holdeskaret/Røggjin

Hollekølten (TOPP 20)

Synarsvaet turstigar (Hulbak)

Den gamle Kongevegen (Folk i form)

Steget (TOPP 20)

Trøim-Trøimsbøttn og Trøim-Fekjastølatn

Heimsilstigen

Fiskumstigen

Solaust (Trøim sør-Totten)

Geiteberget (TOPP 20)

Klokkarsteinen

Rjukande fossen - Statleg sikra friluftsområde

Bruøyna - Statleg sikra friluftsområde

Klasse 4: Ikkje-sentrumsnære turar

Fjellstølatn-Hølstein-Hulbak ved Hulbakkleiva

Buaknuppen (TOPP 20)

Svarthetta (TOPP 20)

Harahødn (TOPP 20)

Kvitingatn (TOPP 20)

Ranastøngji (TOPP 20)

Bjøbergnøse (TOPP 20)

Raudberg (start v/Storeskar) (TOPP 20)

Bjøberg-Kljåen (via Bulii)

Bjøberg-Bjordalsbu

Bjøberg-Ljungdalshytta

Den gamle kongevegen

Røggjin (TOPP 20)

Hølleskaret-Buaklanten

Totten (TOPP 20)

Dyrja (Omfarhagen-Feten) – Totten

Kyrkjebønnøse (TOPP 20)

Storehødn (TOPP 20)

Veslehødn (TOPP 20)

Gravsetåsen rundt

Skogshødn (TOPP 20)

Storhøvda (TOPP 20)

Trefta-Hydnestrønde/ Notødden

Blomeslettatn-Vihøvd

Sykkelruter: Grusveg baserte ruter

Skilta/merka	Ikkje skilta/merka	Ut av sti- og løypeplanen
Dalløypa	Bulin	Hemsedal-Gol-Hemsedal
Golfalpin-Huso	Fanitullvegen	Hemsedal-Ulsåk
Grøndalsløypa	Ulsåkstølen	Heståne-Helsinglia
Heimsila	Hydalen	Karisetrunden
Tubba-Kljåen		Trøim-Ulsåk-Vannin
Storevatn rundt		Helsingvatnet rundt (endrast til Ulsåkstølen)
Huso-Blomeslettane		Vannin rundt (erstattat med Huso-Blomeslettane)
Gamle Kongevegen		
Tuv-Venåsen		

Sykkelsti: Sykkelsti er konsentrert i området ved skisenteret

High Line, Broadway, Silverstone, «Sentrumsstien» og Tottelia Bike Park

Langrennsløyper i konseptskissa

I arbeidet med å lokalisere kvar fleirbruksstiane i konseptskissa skal ligge, må ein involvere HUS og grunneigarar, for å sjå på potensialet for sambruk av trasé i forhold til langrennsløyper i nærområda.

Kommunen tilrar og vil prioritere ei utvikling av langrennsnettet som fremjar:

- Dalløyper – eit samanhengande nett slik at alle grender har eit løypetilbod (folkehelse)
- Dalløyper som koplar på alle bustadfelt (i tråd med mål 1 i FIFA-planen). Nærrområde som prioriterast er eit samanhengande nett frå Gravset-Svøo-Ulsåk-Fiskum-Tuv-Venås-Solheisen.
- Prioritering av Solløypa må vurderast opp imot framtidig utbygging/revidering av arealdelen
- Gravset som sentralt langrennsanlegg
- Gravset: Utvikling av skøyteløyper og grunnforhold tildegløyper (føl 5 års strategien til HUS)
 - 2023-24: til og med 8-kilometeren
 - 2025-26: 20 km løypa frå Gravset
- Tidlegløyper/ skøyteløyper: Mellom sentrum-Venås; inkludert Tottenskogen rulleskiarena
- Utvikling av høgfjellsøyper er ikkje prioritert i denne omgang, med bakgrunn i formålet med FIFA-planen. Det er behov for ei kartlegging av villrein i samband med rullering av arealdelen, der ein også vurdera tilrettelegging for langrenn i høgfjellet
- Det skal tilretteleggast for planfrie kryssingar i framtidig utbygging

**For komplett oversikt over stiar og løyper sjå vedlegg til FIFA-planen «sti og løypeplan oversikt».*

Innsatsområde to i kommunedelplanen:

2: Saman for ei aktiv bygd

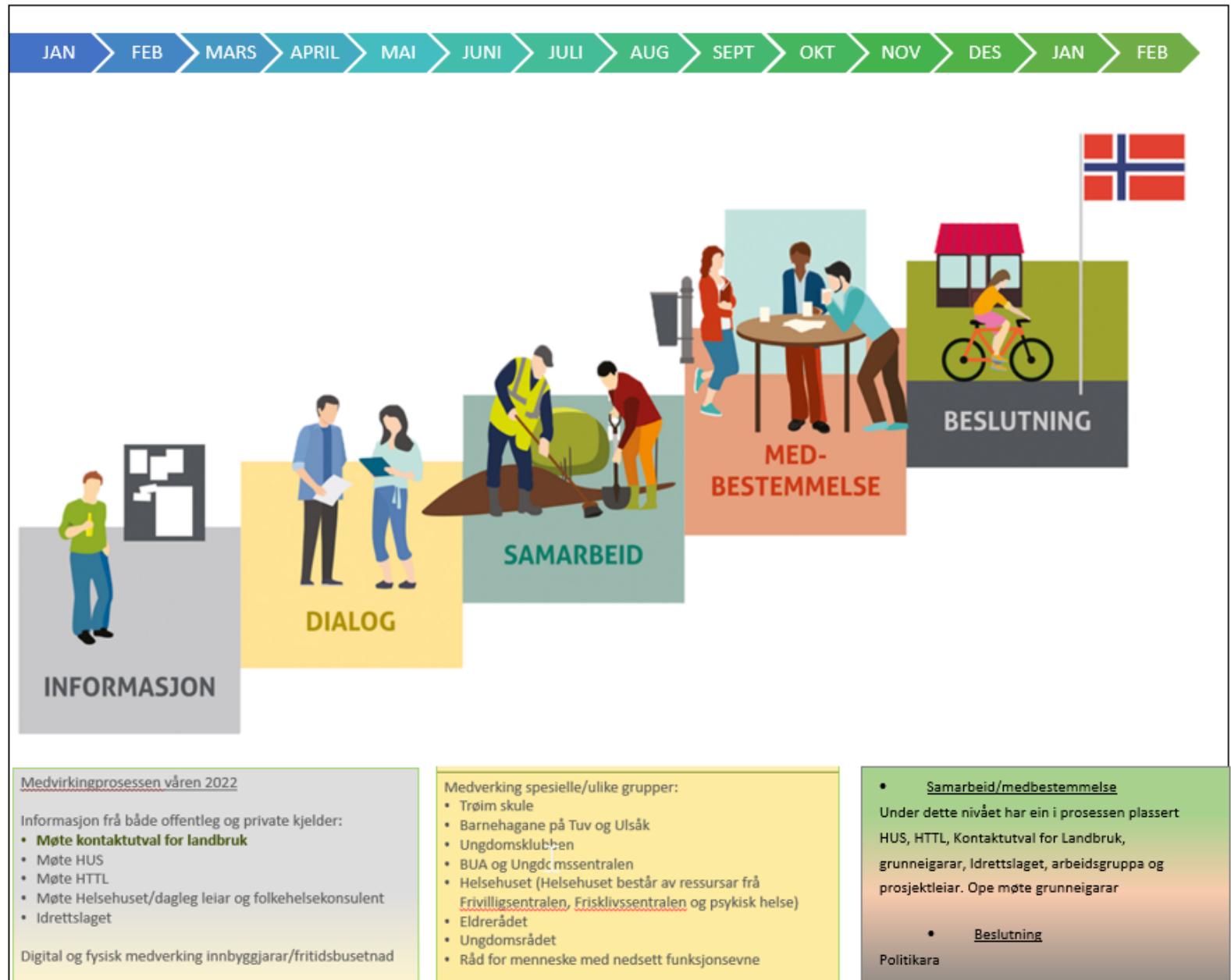
MÅL 2: SAMAN FOR EI AKTIV BYGD

Fokusområde

1. Fokus på brei medverking i prosessen (inkludere «taus» kunnskap)
2. Fellesgode og fellesområde for alle
3. Sette av tilstrekkeleg med areal for utvikling av anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, basert på dokumenterte behov. Heilskapstenking i takt med befolkningsutviklinga og reiselivsutviklinga.
4. Å forankre arbeidet med Berekraftig reisemål i kommunedelplanen
5. Aktivt søke løysingar som fordrar sambruk, og betre utnytting av ressursar

- Fokus på brei medverking i prosessen, inkludert lokal kunnskap

Fellesgodefinansiering/rekkefølgekrav

- Hensikt: Ivareta og vidareutvikle sti- og løypenettet i framtidig planlegging og utbygging
- For å sikre gjennomføring av grønn mobilitet i Hemsedal, skal kommunen ved behandling av plansaker søke å realisere mål 1, visualisert gjennom «Konseptskisse», i form av rekkefølgekrav.
- Utbygger må bidra økonomisk til ivaretakelse eller utvikling av stiar og løyper i nærområdet. Sum investering vert fordelt på tal kvadratmeter/tal einingar som reguleringsplanane innan aktuell sone opnar opp for. Det vert etablert eit infrastrukturfond i kommunen der innbetalingane frå utbyggjarar og grunneigarar vert avsett på bunde fond.
- Tiltak innanfor «Konseptskisse grøn mobilitet Hemsedal» vert rekna som ei sone.

Fellesgodefinansiering/rekkefølgekrav

- Ved reguleringsarbeid er det foreslått at HUS skal rettleie i arbeide med å bevare/utvikle sti- og løyper gjennom/i tilknyting til aktuelle utbyggingsområdet. Stiar- og løyper må kunne flyttast/leggast om frå slik dei i utgangspunktet ligg, men hensikta er at det heilskaplege løpenettet skal ivaretakast og vidareutviklast gjennom utbyggingsprosessen.

Organisert aktivitet

- Hemsedal idrettslag har i prosessen kome med tilbakemeldingar frå alle undergrupper (sjå eige vedlegg for fullstendig oversikt, eller oppsummering i kommunedelplanen s.55)
- Medlemstala viser ein nedgang dei siste åra
- «Ung data» rapport for Hemsedal viser at mange unge driv uorganisert aktivitet
- Det kjem fram i medverkinga frå Ungdomsrådet at det er mangel på sosiale møteplassar for ungdom

Frivilligentralen for barn og unge og BUA

- Frivilligentralen for barn og unge og BUA er organisert under Hemsedal Frivilligentral og Helsehuset. Tiltaket skal bidra til å inkludere barn og unge med ulik sosial bakgrunn, og vere eit bindeledd mellom frivillige lag, organisasjonar og det førebyggande folkehelsearbeidet i kommunen.
- Dei fleste **organiserte aktivitetar** fordrar oppmøte fleire gonger per veke og er ofte forbundet med konkurranse og prestasjon. Fleire unge **ønsker ikkje å vere med i organiserte aktivitetar**, og dette kan medføre fare for auka utanforskap og sosial ulikskap. Som eit ledd i å møte desse utfordringane har Frivilligentralen for barn og BUA eit mål om å tilby aktivitetar basert på reell medverking, ønsker og behov frå målgruppa. Barn og unge har adressert at dei ønsker ein stad å «henge» og delta i aktivitetar som ikkje er basert på prestasjon og konkurranse. Frivilligentralen for barn og unge og BUA utstyrssentral ønsker å skape ein inkluderande og tilgjengeleg sosial arena for barn og unge, og med dette bidra til ei meir meiningsfull fritid.
- Frivilligentralen og BUA er sentralt lokalisert i underetasjen på Trøimshallen, i nær tilknyting til Hemsedal Barne- og Ungdomskule (HBU), aktivitetsparken som ferdigstillast hausten 2023, busshaldeplass og sentrumsområdet. Frå Frivilligentralen og BUA er det gangavstand til mange tur- og bruksområde for ulike aktivitetar og friluftsliv.

Setje av tilstrekkeleg med areal for utvikling av anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Det er sett av 400 000 kr til eit forprosjekt for utbygging av Trøimshallen. Mange av innspela og tiltaka som omfattar idrett og organisert aktivitet i FIFA planen, går inn under dette arbeidet.

Leikeplassar og uterom

Kommunen skal:

Vurdere å oppdatere føresegnene for leike-plassar i revideringa av arealdelen

Vurdere krav til, eller normer for leikeplassar og uterom i arbeid med bustad politisk plan og i revidering av sentrumsplanen

Innsatsområde tre i kommunedelplanen:

3: Ein proaktiv besøksstrategi

MÅL 3: EIN PROAKTIV BESØKSSTRATEGI

Fokusområde

1. Kanalisering av ferdsel
2. Vise omsyn til kartlegging og vern av sårbar natur og trua artar
3. Tilrettelegge for å førebygge konfliktar, i form av parkeringsplassar, gradering, opplærande informasjon og skilting.
4. Vurdering av ulike framgangsmetodar for å drifta og vedlikehalde nye typar stiar, løyper og anlegg

Besøksforvaltning - verkemiddel

Juridiske
virkemidler

- Kan bare brukes hvis aktivitetene:
- IKKE er helsebringende og trivelsskapende
 - IKKE bidrar til rekrytering til friluftslivet
 - Er til STOR ulykke for miljøet og/eller grunneier
Ferdsel til fots/ ski < sykling/ riding/ kiting

- Plan- og bygningsloven
- Friluftsloven
- Motorferdselloven
- Naturmangfoldloven/ verneforskrifter
- Politivedtekter
- Hundeloven

Informasjon og
opplæring

- Opplæring: På skolen, kurs, fritidsgrupper, nettkurs, guider/ reiselivsaktører
- Markedsføre/ reklamere: Tradisjonelle medier, SoMe
- Til planlegging: UT.no, visit-sidene, lokale nettsider
- På stedet: Informasjonstavler, brosjyrer, skilt

Tilrettelegging

Hemme ferdsel

Fremme ferdsel

-
- Kanalisere:
 - Rydde sti
 - Merke og skilte
 - Opparbeide sti – turvei: Bark, grus, klopper, bruer
 - Turmål:
 - Hytter (regulere åpningstid)
 - Konkurranser (stolpejakt, postkasser)
 - Turutgangspunkt/ tilgjengelighet:
 - P-plasser (størrelse, avgift, brøyting, bomvei)
 - Kollektivt (shuttlebuss, rutebuss, holdeplasser)

Tilrettelegging

Kanalisering av ferdsel

- Statlig sikra friluftsområde
- ◆ Innfallsport/friluftsport
- Sykkelsti område

- Klasse 1: Gang- sykkelveg nett
- Klasse 2: Fleirbrukssti / grønkorridør
- Klasse 3 Nærturar / friluftslivets ferdelsårer

KONSEPTSKISSE GRØN MOBILITET HEMSEDAL

Gjennom å tilgjengeleggjere naturen i nærområda ønskjer ein at ein større del av lokalbefolkninga og dei besökande skal nyteggjere seg av denne infrastrukturen.

Konseptskissa blir slik sett også ein måte å bevisst kanalisere ferdelsen mot dei meir urbane områda, for å verne om andre områder utanfor konseptskissa.

TOPP 20

- Kvalitet føre kvantitet
- Tilrettelege det ein har
- Ved utfordringar – finne løysingar gjennom tiltak
- I ei slik vurdering kan ein hente inn ekstern ekspertise frå Statens Naturoppsyn Geilo

Sårbarhetsanalyse er lagt inn som eit tiltak i handlingsplanen:

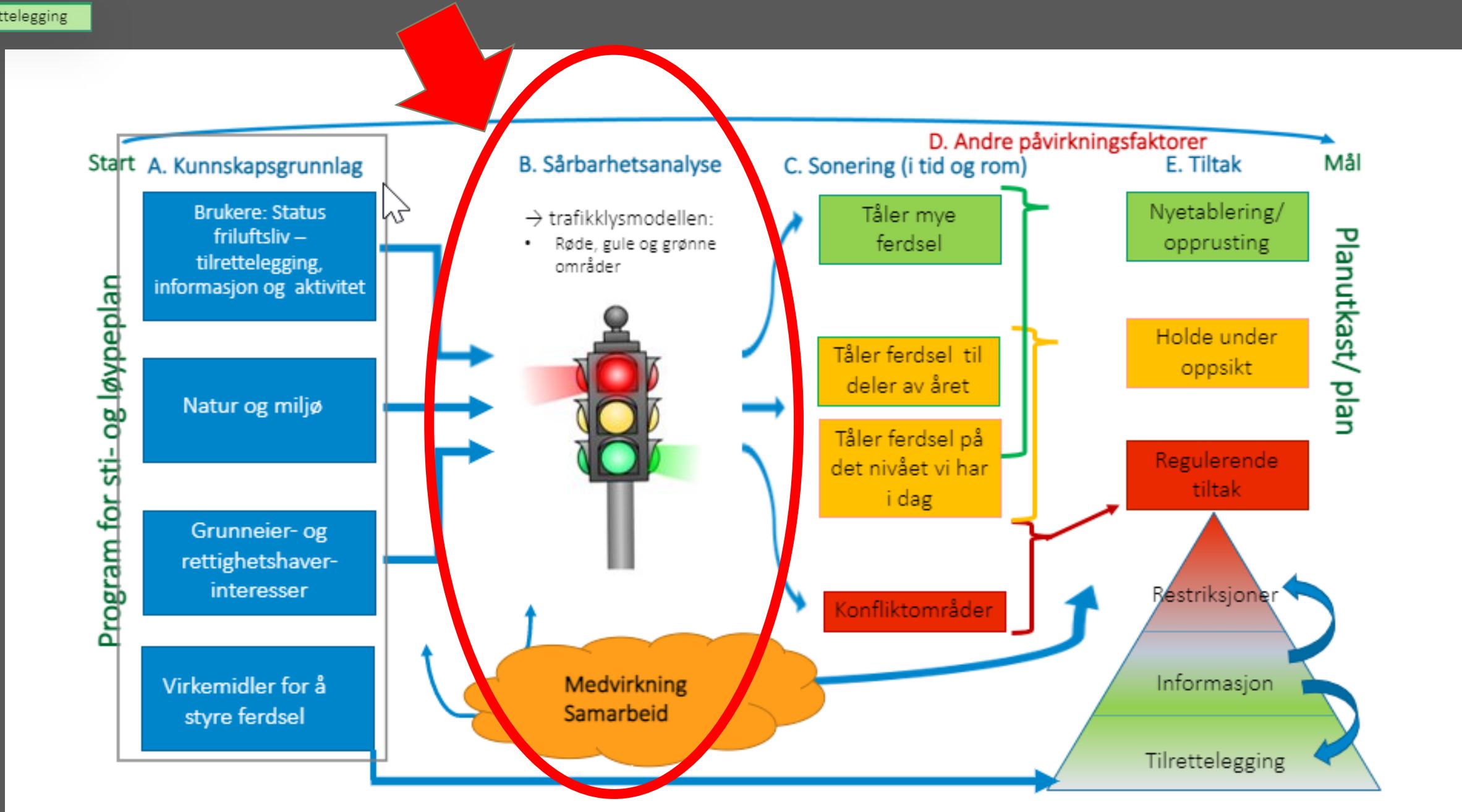
- Kva er områder vil ha for oss sjølve?
- Kva er problemområder?
- Kvar ønsker vi å tilrettelegge meir?
- Kva må vi verne om?

Bildet er henta frå www.nfk.no/besoksforsvaltnings

Sårbarhetsanalyse - workshop

Tiltak	2023	2024	2025	2026	Ansvarleg
Kartlegge Hemsedal kommune etter «trafikklys-modellen» eller Nordland FK sin metodikk.	Medverking retta mot grunneigarar. Bør gjennomførast i samarbeid med revidering av arealdelen og sjåast i samanheng med ulike omsyns-soner.				Planavdeling Miljøvernrådgjevar

Tiltak i handlingsplanen for informasjon og opplæring av innbyggjarar og besøkande:

Lage ein overordna plan for skilting og merking av stiane i nærområda, som ein del av arbeidet med å realisere konseptskissa for grøn mobilitet.		X	X	Kommunen, HTTL
Skilting innfallsportar med enkle overordna visuelle kart; basert på konseptskissa			X	Kommunen, HTTL

Eksempel på eit overordna visuelt kart som viser eit gjennomgåande løpenett

Skilting, merking og felles kommunikasjonsplan

Tiltak	2023	2024	2025	2026	Ansvarleg
Opplærande skilting; Utarbeiding av felles kommunikasjonsstrategi. Eit samarbeidsprosjekt der ein ser på bruken av informasjon som verkemiddel til å løyse besøksutfordringar.	Felles kommunikasjons- strategi på nett sommaren 2024: Turistkontoret, kommunen, i bekreftelsar på bookingar? På utleige? Info i trykte brosjyrar. Potensielle aktørar: grunneigarar, forskningsinstitusjonar, AHO, Fylkeskommunen, Hemsedal Hytteforening, Foreininga Solstadbrue	X	X	X	Kontaktutval for Landbruk, HTTL, kommunen. Går også under tiltak i sertifiseringa av Hemsedal som «Berekraftig reisemål».

Organisering og ansvar: Besøksforvaltning

- For å lykkast med å ta vare på verdiane og samfunnsutviklinga, er det viktig med eit godt samspel mellom offentlege og private aktørar, mellom det kommersielle og det ikkje-kommersielle. Dette samspelet mellom mange aktørar for å nå ei ønska utvikling av eit reisemål kallar vi destinasjonsleiing.
- Ei god destinasjonsleiing utøvas på lokalsamfunnsnivå i eit forpliktande samarbeid mellom dei private næringsaktørane, dei lokale interessentane og det *politiske* avgjerdsnivået. På eit velfungerande, berekraftig reisemål ser det **politiske** avgjerdsnivået seg sjølv som ein del av destinasjonsleiinga. Reiselivsnæringa på si side ser seg sjølv som lokalsamfunnsaktørar og tenker og handlar deretter. Reisemålet sine strategiar leggast og utøvast i fellesskap på lokalsamfunnsnivå.

Destinasjon Hemsedal sertifisert som Berekraftig reiselivsdestinasjon i 2022

At Hemsedal blir sertifisert som berekraftig reiselivsdestinasjon betyr at Destinasjon Hemsedal (saman med kommunen og næringa) forpliktar seg til å gjennomføre ein del tiltak framover:

- Hemsedal må lage **besøksstrategi og sårbarhets analyser** av verna område. Dette bør også gjerast for område med stort besøk, for å vurdere eventuelt sårbare område. Det må definerast kva naturområder som kan vere ein ressurs for reiselivet, og om det er naturområder som er spesielt sårbare og kun bør ha begrensa tilgjengeleighet.
- Berekraftig reisemålsutvikling er eit samfunnsansvar, noko som betyr at Hemsedal må jobbe meir med **opplæring** og haldninga i forhold til natur og miljø, blant tilsette og besökande gjestar. Det må gjerast fleire tiltak for å sikre at gjestar i naturen får betre haldning til korleis ein oppfører seg når ein er på tur – på ski/vandring/sykkel, for å gje minst mogleg fotavtrykk, og også for haldningsreglar når det gjeld parkering, beitande dyr, hausting av bær, bandtvang, fiske, lukking av grinder, m.m.
- Det må **tilretteleggast** for **meir universell utforming**, for fleire typar brukargrupper, og synleggjering av kva som er tilrettelagt.

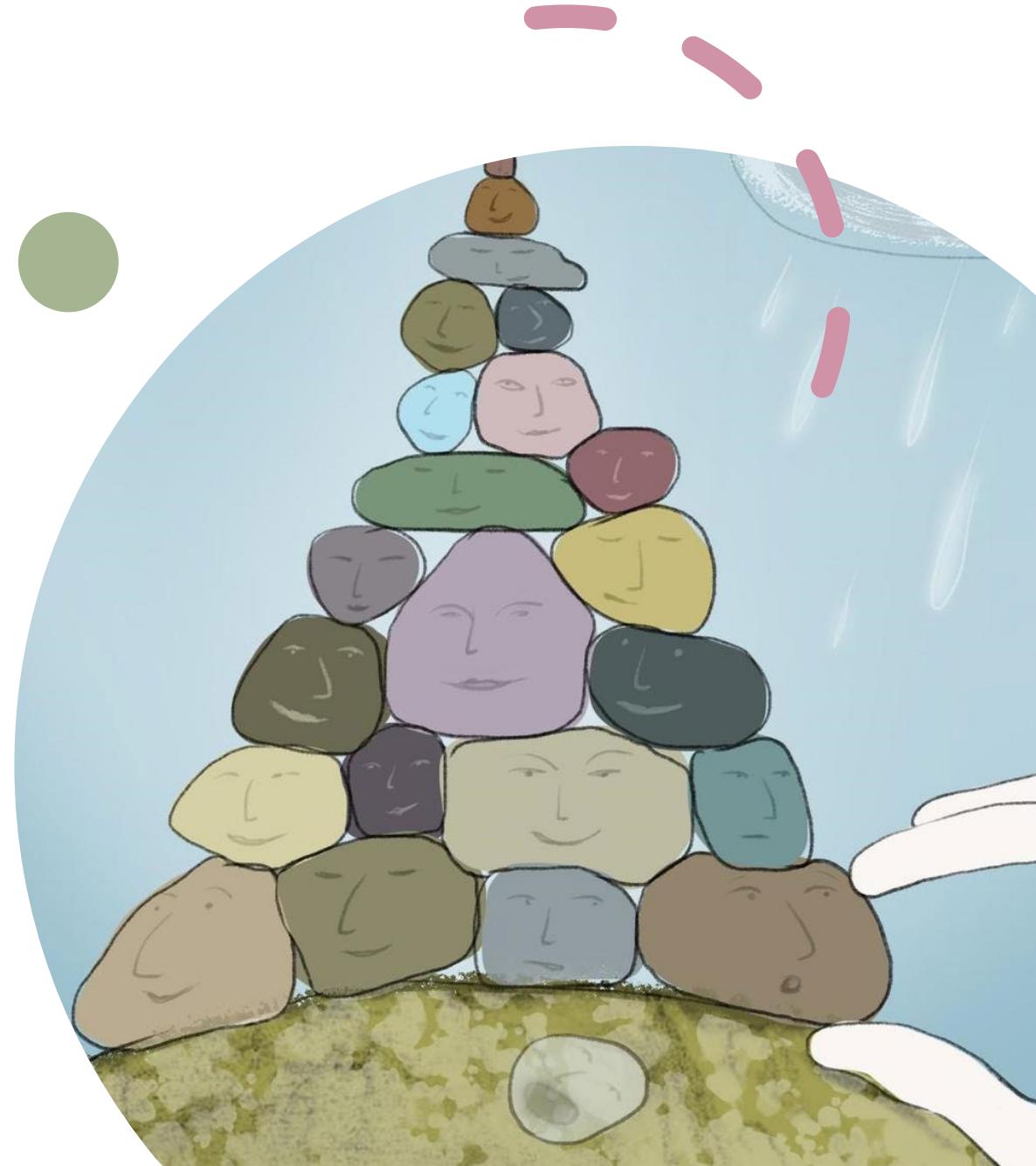
HUS/Hemsedal Utmarksservice

Utmarkssoppsyn starta opp i 1986, og vart endra til Hemsedal Utmarksservice (HUS) i 1997. HUS er ein ideell organisasjon, med formål å utvikle og drifta skiløyper i heile Hemsedal kommune, i tillegg til ansvar for ein del av vedlikehaldet av turstiane i Hemsedal. Dei har vidare ansvar for utmarksoppsyn etter miljøregelverket. Hemsedal Utmarksservice skal ikkje drivast kommersielt, og eventuelt utbytte skal gå tilbake til drift. Foreininga leiast av eit styre på 7 medlemmar: Hemsedal kommune, Hemsedal Turisttrafikklag (HTTL), Hemsedal Bondelag, Skistar Norge AS, Hemsedal elveeigarlag, Hemsedal IL; Langrennsgruppa og Hemsedal Skogutval.

- Grunneigarar stiller gratis til disposisjon grunn for stig og skiløyper
- Hemsedal kommune og HTTL yt driftsstøtte med ein høvesvis lik del (sommar- og vintertilskot)
- Skistar AS bidreg med tråkkemaskiner, drivstoff og vedlikehald på utstyr
- I tillegg mottek foreininga frivillige bidrag og inntekter frå parkeringsavgifter (all parkeringsinntekter går tilbake til drift og vedlikehald av langrennsnettet)

Ansvar for stiar og løyper

- HUS er ein ekstern aktør i forhold til kommunen. Styret til HUS er breitt samansett, og representera ulike interesser for utviklinga av Hemsedal.
- Gjennom FIFA planen legg kommunen fram **sine** prioriteringar. Dette må igjen samordnast med dei andre aktørane og deira behov og ønskjer for utviklinga. Utan grunneigarane si godkjenning står ein att med lite alternativ for tilrettelagt ferdsel. HTTL yt driftsstøtte. Skistar står for preppemaskiner og drivstoff i forhold til langrennsløypene. Langrenngruppa bidreg med etablering og vedlikehald av lysløyper, snøkanonanlegg og snøproduksjon. **Kommuna er gjensidig avhengig** av desse andre partane for å vidareføre det gode tilbodet ein har i dag.

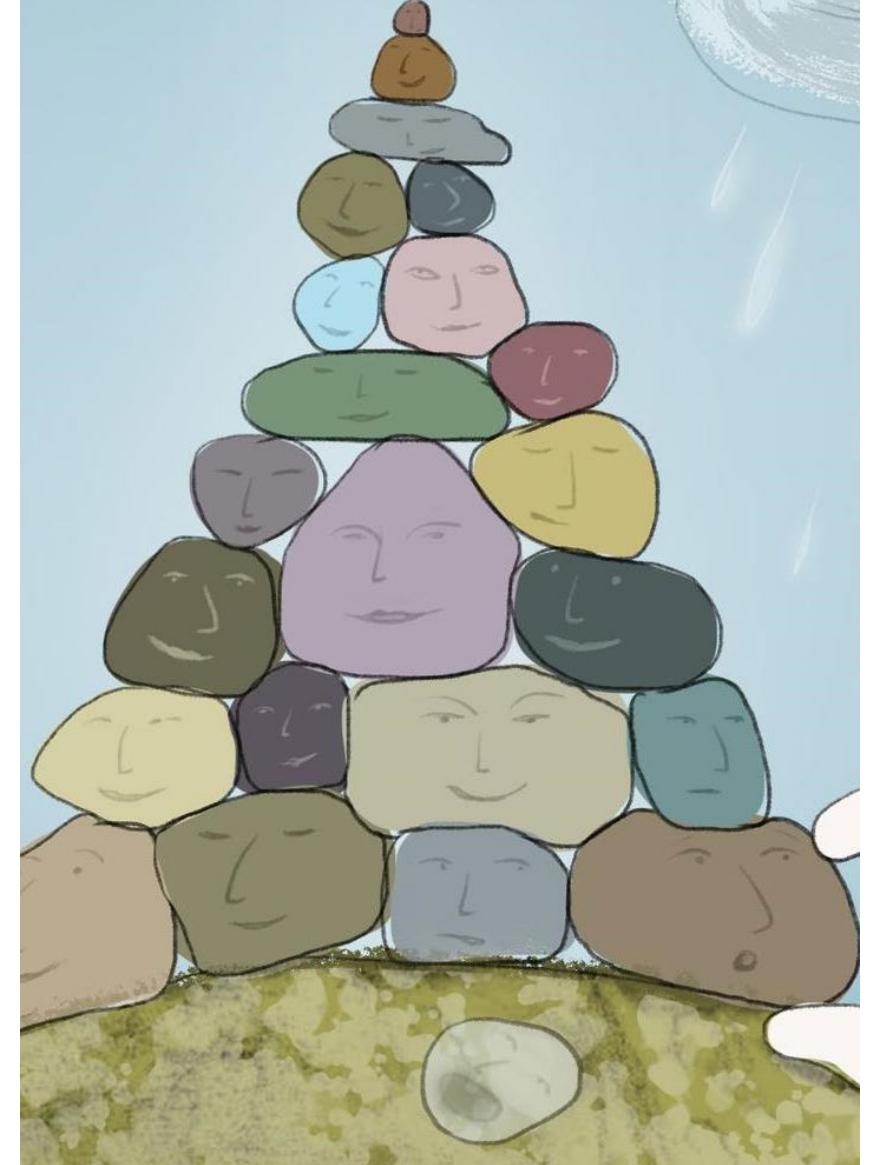

FIFA planen foreslår følgande utvikling av HUS og ansvarsoppgåver

Rådgjevar mot ulike grupper, vell og lag som kan ha ansvar for ulike nærområde

Rådgjevar stiar- og løyper i reguleringsprosessar ved utbygging

Auke i ressursar til vedlikehald av (framtidige) stiar og løyper innanfor konseptskissa (bortsett frå vedlikehald av sykkelstiar i skisenterområdet)

Oppsummering av FIFA-planen:

- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts og friluftsanlegg
 - Handlingsdel oppsummert

	Anlegg	0-6 år	7-12 år	13-16 år	17-30 år	30-45 år	45-70 år	>70 år	Menneske med nedsett funksjonsevne
Aking									
Alpin									
Bading friluft/tilrettelagt bading ute								x	x
Ball-leik ballbinge									
Ball-leik (liten ball-løkke/bane)									
Barneidrett									
Basishall	x								
Basketball									
Riflebane (ute)									
Fotball, gras		x							
Fotball, kunstgras									
Friidrett									
Golf									
Fresbeegolf		x							
Handball (Trøimshallen)		x							
Kampsport	x								
Klatring									
Langrenn									
Langrenn lysløype									
Langrenn skøyting									
Langrennsløyper dalbotn	x								
Langrenn tidligløyper	x								
Orientering									
Skatepark									
Betongpark									
Innendørs miniramp									
Pump-track sykling mini									
Pump-track sykling full størrelse	x								
Free ski									
Sandvolleyball									
Skiskytning									
Skøytebane									
Skøytebane tak/overbygg		x							
Svømming									
Trøimshallen, utbygging	x								
Terrensykling									
Trampoline (ute)									
Trim, spinnning (idrettslag)									
Trim, styrketrening (idrettslag)									
Turgåing	x	x					x	x	x
Tursykling	x	x	x				x		

Ferdig plan vil innehalde ei vurdering av aktivitet og framtidige behov. Ut frå ei behovsanalyse (manglar og forbettingspunkt som er avdekkja) vil kommunen med utgangspunkt i målsettinga, vurdere dei ulike aktivitetstiltak som skal prioritertast dei nærmeste 4 år.

Teiknforklaring:

	Svært gode tilbod
	Tilfredstillande / noko mangelfullt
	Dårleg tilbod
	Ikkje aktuelt
X	Prioriterast

Tiltak mål 1:

Tiltak	2023	2024	2025	2026	Ansvarleg
Statleg sikra friluftsområder					
Vurdere å revidere forvaltningsplan Bru-Øyna	August kvarter år	X	X	X	Miljøvernrådgjevar
Vurdere å sake Klokkarsteinen som statleg sikra friluftsområde	August kvarter år	X	X	X	Miljøvernrådgjevar
Turveg med høg grad av tilrettelegging					
FASE 1: Turveg med høg grad av tilrettelegging i sentrum	Kunnskap frå FIFA planen må takast omsyn til inn i SMART fjellbygd prosjektet				Smart Fjellbygd (Næringssjef og Plan og utvikling)
FASE 2: Bygging turveg med høg grad av tilrettelegging i sentrum	Sommar 2023: Frå Boulevard - Torsetvegen , (ein må berekne at arbeidet fortset sommar 2024)	Frå ny p-plass ved kyrkja via Heimstigen og bort til skogholtet. Frå Boulevard - Torsetvegen (pløyjast 2025)			Hemsedal Kommune
FASE 3: Vidare utbygging turvegar med høg grad av tilrettelegging innanfor konseptskissa. Bruke kartlegging Kartverket som grunnlag for aktuelle stiar.	Frå medvirkninga både hos Smart Fjellbygd og FIFA- planen kom det fram at det er viktig med <u>breie nok</u> <u>stiar</u> . Dei som av ulike årsaker har nedsett funksjonsevne (for eksempel eldre) er det viktig å huske på å bygge breie nok stiar.	X	X	X	Utbyggjarar/ Hemsedal kommune
Konseptskissa for grøn mobilitet					
Konseptskissa for Grøn		X	X		Administrasjon

Ferdig plan vil innehalde ei vurdering
av aktivitet og framtidige behov.
Ut frå ei behovsanalyse (manglar
og forbetringspunkt som er
avdekka) vil kommunen med
utgangspunkt i målsettinga,
vurdere dei ulike aktivitetstiltak
som skal prioriterast dei nærmaste
4 år. For oppsummering
handlingsdel sjå s.63 FIFA-plan.